

E-Okul Kullanımında Ortaya Çıkan Problemler

Problems Arising in the Use of e-School

ÖZET

Bu çalışmanın amacı e-okul kullanımında ortaya çıkan problemlerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırma için kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verileri elde etmek için araştırmacı yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmiştir. Veri analizinde kullanılmak üzere, görüşme formundan toplanan ham veriler metodolojik olarak işlenmiştir. Veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, katılımcı öğretmenlerin e-Okul uygulamasıyla ilgili yaşadıkları problemler dört temada toplanmıştır. İlk olarak, özellikle ders notu girişleri, dönem sonları, yıl sonu işlemleri, bursluluk ve LGS tercih dönemlerinde yaşanan yoğunluk zamanlarında sistemin yavaş çalışması ve işlem yaparken zorluk yaşanması önemli bir problem olarak öne çıkmaktadır. İkinci olarak, menüler ve modüller arasında geçişlerde gecikmeler, komut eksiklikleri ve raporlama zorlukları gibi sorunlar menüler ve modüller temasında ortaya çıkmaktadır. Üçüncü olarak, sistem hızı ve güncelliği konusunda, girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistem yavaşlaması, güncellemelerin yetersizliği ve istatistiksel verilerin eksikliği gibi problemler öne çıkmaktadır. Son olarak, ders işlemlerinde özellikle not girişi süre aşımı sorunları, okul öncesi öğretmenlerinin kısıtlı işlevselliği ve karmaşık menüler gibi sorunlar dikkat çekmektedir. Öte yandan, bazı katılımcılar ders işlemlerinde problem yaşamadıklarını ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: e-okul, Öğretmen, Okul.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the problems arising in the use of e-school according to teachers' views. Phenomenology design, one of the qualitative research techniques, was used in this study. The study group consisted of 13 teachers selected using convenience sampling method. Data were collected using a semi-structured interview form. The researcher conducted face-to-face interviews to obtain the data. The raw data collected from the interview form were methodologically processed for data analysis. The data were evaluated using content analysis. According to the results of the study, the problems experienced by the participant teachers about the e-School application were categorized under four themes. Firstly, the slow operation of the system and the difficulty in making transactions, especially during peak times such as course grade entries, end of semester, end of year transactions, scholarship and LGS preference periods, stand out as an important problem. Secondly, problems such as delays in switching between menus and modules, command deficiencies, and reporting difficulties arise in the menus and modules theme. Thirdly, in terms of the speed and timeliness of the system, problems such as system slowdowns during periods of high login volume, insufficient updates and lack of statistical data come to the fore. Lastly, in course operations, problems such as time overruns in grade entry, limited functionality for preschool teachers, and complex menus were particularly noteworthy. On the other hand, some participants stated that they did not have any problems in course operations.

Keywords: e-school, Teacher, School.

GİRİŞ

Sanayi, endüstri veya tarım uygarlığı fikirlerinin yerini, bilginin, bilmenin ve bildiklerini paylaşma becerisine sahip olmanın önemli faktörler olduğu bir bilgi toplumu fikri almıştır. Bilgi teknolojileri (BT) ve internetin yaygın olduğu bilgi toplumunda bilgi ve eğitim birincil ekonomik kaynaklardır. Bilginin önemine ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak, bilginin sunulma ve saklanma şekli de bilgiyi arayan insanlar için önemli hale gelmiştir. Sonuç olarak, bilginin sunulma ve saklanma şekillerinde önemli değişiklikler olmuştur (Varlık & Günbay, 2020).

Bu gelişmelerin her biri bilgi toplumunun ilerlemesine yardımcı olurken, aynı zamanda küresel rekabeti vurgulamakta ve hizmetleri yeniden düzenlemek ve elektronik ortama taşımak için e-Dönüşüm girişimlerinde artışa neden olmaktadır (Northcote, 2002). Bu girişimler çok çeşitli elektronik hizmet ve bilgiye erişimi kolaylaştırmıştır. E-Dönüşüm girişimleri, bilişim teknolojileri ile iletişim sektörlerinde yaşanan gelişmeler ve bilgiye erişimin kolaylaşması sonucunda, bilgiyi kullanabilen gelişmiş toplumlar dünyayı küresel bir köye dönüştürmüştür. Yeni

Gülcan Özmen ¹
Vahdettin Oflas ²
Elif Ekşi ³
Cengiz Arslan ⁴

How to Cite This Article

Özmen, G., Oflas, V., Ekşi, E. & Arslan, C. (2023). "E-Okul Kullanımında Ortaya Çıkan Problemler", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:53; pp:3578-3589. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.71849>

Arrival: 17 June 2023
Published: 30 September 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Müdür Yardımcısı, MEB, Ankara, Türkiye

² Müdür Yardımcısı, MEB, Ankara, Türkiye

³ Müdür Yardımcısı, MEB, Ankara, Türkiye

⁴ Okul Müdürü, MEB, Ankara, Türkiye

iletişim olanakları sayesinde mesafeler ortadan kalkmış, daha hızlı iletişim sayesinde dünya küçük bir küresel köye dönüşmüştür (İbil, 2012).

Bugün küreselleşen dünya düzeninde sanayileşmiş ulusların en önemli hedeflerinden ve özelliklerinden biri, bilgiyi hazırlama ve görüntüleme, bilgiye erişme ve ihtiyaç duyulan bilgiyi hızlı bir şekilde almak için BT sistemlerini kullanma becerisidir (Salem, 2003). Sosyal yapıdaki değişiklikler ve teknolojik ilerleme nedeniyle kuruluşlar yönetim ve yapı açısından yeni teknikleri benimsemek zorunda kalmıştır. Veritabanları veya sunucu bilgisayarlar, işletmelerde giderek artan bir şekilde dosya dolaplarının yerini almakta ve bu da işletmelerin yapısı, işlevselliği ve performansı üzerinde etkili olmaktadır (Bağlıbel, Samancıoğlu ve Summak, 2010).

Etkin bilgi yönetimi sağlayabilecek BT tabanlı çözümlerin kullanımı, bilgi toplumu bağlamında kurumsal performansın sağlanması için gereklidir (Reynolds, Livingston, & Willson, 2009). Bu nedenle, günümüz bilgi yönetiminde, firmayı başarılı bir şekilde yönetmek için çağdaş BT aracılığıyla iç bilgiyi kullanma becerisine sahip olmak çok önemlidir (Sax, 1997). Bu teknolojiler aynı zamanda şirketlere bilgilerini yönetme konusunda da önemli ölçüde yardımcı olmaktadır. Bu paradigmaya göre, örgütsel etkinliği ve verimliliği artırmak için BT'nin yönetim düzeyine dahil edilmesi, bilgi ve teknoloji tabanlı yönetim stratejilerini göstermiştir (Erdoğan, Aydın, Uğur, Akın ve Demirkasmoğlu, 2014).

Bensghir (1996), bir örgütün performansını ve rekabet gücünü artırmak için örgüt yöneticilerinin bilgi kaynaklarını etkin bir şekilde yönetmesi ve bilgi yönetim sistemleri geliştirmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Küçük ya da büyük her ölçekteki kuruluş için bu bir zorunluluk haline gelmiştir (Krejcie & Morgan, 1970). Eğitim kurumlarının toplumun evrimindeki rolü, dünyadaki artan bilgi seviyesi, öğrenme talebi ve artan öğrenci sayısı nedeniyle daha önemli hale gelmektedir (Nelson, 2008). Bilgi toplumuna dönüşüm, bilgi teknolojilerindeki tüm değişimler ve bilgi sistemlerine olan ihtiyacın artması sonucunda eğitim sürecinin ve kalitesinin artması için kritik öneme sahip yeni teknolojilerin ve yöntemlerin eğitim kurumlarına girmesi gerekmektedir (Doğu, 2012).

İnternetin hızı ve teknolojik gelişmelerle birlikte bilgi alışverişinde sınırların ortadan kalkması, eğitim kurumlarının da diğer tüm işletmeler gibi bilgiyi verimli bir şekilde kullanması ve yönetmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Çünkü veri ve bilgi aracılığıyla gerçekleştirilen etkin politikaların oluşturulması ve sürdürülmesi, günümüz eğitim sistemlerinin doğru yönetilmesi için elzemdir (Christensen & Knezek, 2001). Eğitim yönetimi bilgi sistemleri (EMIS) olarak adlandırılan sistemler, eğitim sektöründeki tüm yönetim kademelerine ilgili, doğru, zamanında ve uygun maliyetli bilgi sağlamak için insanları, süreçleri ve teknolojiyi bir araya getirir. Bu sayede yöneticiler okulun tüm verilerini aynı anda görebilir, öğretmenler bina dışında herhangi bir yerde çalışabilir ve veliler çocuklarını okulun müdahalesi olmadan izleyebilir. Bu faktörler nedeniyle, yönetim bilgi sistemleri dünya genelinde eğitim kuruluşları tarafından giderek daha fazla kullanılmaktadır. Eğitime bağlı okullar ve yükseköğretim kurumları da yönetim bilgi sistemlerini çeşitli amaçlarla kullanmaktadır (Mutlu Bayraktar, 2017).

Eğitim sistemlerinin başarısı yalnızca veri ve bilgi kullanılarak oluşturulan politikalara değil, aynı zamanda geçmişe kıyasla daha fazla paydaşın (veliler, işverenler, dernekler, siyasi partiler vb.) katılımına ve eğitim sisteminin hesap verebilirliğinin ve şeffaflığının artmasına bağlıdır. Bilginin depolanması, sınıflandırılması ve kullanılmasına yönelik sistemlerin yaygınlaşması da paydaşların sayısına bağlıdır çünkü bu durum değiş tokuş edilen bilginin kalitesini, miktarını ve kat ettiği mesafeyi etkiler (Bodmann & Robinson, 2004). Yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda bu çalışmanın temel amacı, e-Okul Eğitim Yönetim Bilgi Sistemi (e-Okul EYBS) hakkında öğretmenlerin, bir kurumda eğitimine devam eden öğrencilerin ve eğitimine devam eden öğrencilerin velilerinin görüşlerini tespit etmek, görüşler doğrultusunda bu konuda ne tür önerilerde bulunulabileceğini ortaya koymak ve literatüre katkı sağlamaktır. Eğitim, gelişen ve değişen küresel düzene uyum sağlayabilecek ve ulusların büyümesini güvence altına alabilecek bireyler yetiştirmeyi amaçladığı için sosyal, politik, kültürel ve ekonomik boyutlarda son derece önemli görülmektedir. Toplumumuz bilgi çağında muazzam bir sosyal, politik, ekonomik ve kültürel değişim geçirmekte ve bu gelişmeler eğitimi de etkilemektedir. Ülkemiz Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) e-Dönüşüm süreci kapsamında oluşturduğu e-Okul Eğitim Yönetim Bilgi Sistemi, gelişen teknolojinin eğitim üzerindeki en önemli sonuçlarından biridir (Aydoğan, 2011). Bu yaklaşımla MEB, eğitim kurumlarının faaliyetlerini ve iş ilişkilerini tek bir çatı altında toplayarak daha şeffaf ve sorumlu bir şekilde yürütmeyi ummaktadır. Şirketlerin başarılı olabilmesi için bilgi kullanımı giderek daha önemli hale gelmektedir. Bilginin kullanılmasını, paylaşılmasını ve işlenmesini mümkün kılan sistemler de bilginin kurumsal yönetime yaptığı katkının önemini artırmıştır (Varlık ve Günbayı, 2020). e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nin müdavimleri olan yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin sistemi mevcut durumda ne kadar etkin kullandıkları, sistemin kullanılmaya başlanmasından bu yana yaşadıkları sorunlar ve sorunların çözümünde verdikleri geri bildirimler kamuoyuna açıklanmalıdır. Bu, sistemin meşruiyeti ve güvenilirliği için çok önemlidir. Bu kapsamda araştırmanın alt problemleri şu şekildedir;

Araştırma ile e-okul kullanımında ortaya çıkan problemler hakkında öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla araştırmaya katılan öğretmenlere aşağıda belirtilen sorular yöneltilmiş ve yanıtları aranmıştır:

1. e-Okul uygulamasına giriş yaparken yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?

2. e-Okul uygulamasını kullanırken menüler ve modüller üzerindeki yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?
3. e-Okul uygulamasını kullanırken sistem hızı ve güncelliği konusunda yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?
4. e-Okul uygulamasını kullanırken ders işlemlerinde yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. "Fenomenoloji deseni" olarak adlandırılan yeni bir araştırma yaklaşımı, farkında olduğumuz ancak henüz tam olarak anlamadığımız olgulara odaklanmaktadır. Ayrıca, öznel görüş kavramını vurgulayan ve bireysel farklılıkları dikkate alan yeni bir araştırma yaklaşımı içerir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. İnsanların deneyimlerini ve algılarını anlamak için kullanılan bir araştırma tekniği olgu bilim desenidir. Bu desen, var olan ancak tam olarak anlamadığımız şeylere odaklanır. Ayrıca bu olgulara ilişkin bireysel perspektifler oluşturmak için bir yöntem sunar. İnsanların deneyimlerini anlamak, olayları ve taşıdıkları anlamları araştırmak için fenomenolojik araştırma uygulanır. Katılımcıların deneyimlerini daha iyi anlamak için araştırmacılar derinlemesine, açık uçlu görüşmeler yapar. Katılımcılar bu görüşmeler sırasında kendi deneyimlerini paylaşmaya davet edilir ve araştırmacı yinelenen temaları ve anlamları aramak için anlatı analizini kullanır. Fenomenolojik tasarım, katılımcıların öznel deneyimlerine odaklanırken bireysel farklılıkları ve farklı bakış açılarını dikkate alır. Bu yöntem, çalışmanın kapsamlı ve derinlemesine anlaşılmasını sağlar ve katılımcılara seslerini duyurma şansı verir (Karataş, 2015). Bu çalışmanın fenomenoloji deseninin amacı, öğretmenlerin deneyimlerini ve beklentilerini anlamaktır. Araştırmacı, derinlemesine görüşmeler ve anlatı analizi yoluyla öğretmenlerin deneyimlerini derinlemesine incelemiştir. Bu tasarım, yöneticilerin öğretmenlerin iç yaşamlarını aydınlatarak nasıl teşvik edici bir çalışma ortamı yaratabileceklerine dair önemli içgörüler sunmaktadır. Özetle, fenomenolojik desen, insanların öznel deneyimlerini anlamak ve bunlardan kaynaklanan anlamları araştırmak için kullanılan güçlü bir nitel araştırma tekniğidir. Bu metodoloji, katılımcıların öznel dünyalarının önemini vurgularken, araştırmacıların katılımcıların deneyimlerini ve bakış açılarını derinlemesine kavramalarını sağlar.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu oluşturan 13 öğretmenin seçiminde kolayda örneklem yaklaşımı kullanılmıştır (Karataş, 2015). Araştırmacının belirli bir grup veya birimden örneklem seçme stratejisi, pratik ve erişilebilir olduğu için kolayda örneklem tekniği olarak bilinir. Bu yaklaşımla araştırmacı, örnekleme pratik hususlara veya para ve zamandan tasarruf etme yollarına dayanarak seçer. Araştırmacı, kolayda örneklem yöntemini kullanırken seçilen örneklemin temsil gücü konusunda dikkatli olmalıdır; çünkü önyargılar mevcut olabilir ve bu teknik kullanılarak seçilen örneklem daha geniş bir popülasyonu doğru bir şekilde yansıtmayabilir. Kolayda örneklem yaklaşımı, özellikle küçük örneklem büyüklükleri veya az finansman gerektiren araştırmalarda faydalıdır. Örneğin, zaman ve kaynak kısıtlamaları nedeniyle bir araştırmacı, bir okuldaki öğretmenlerin bakış açılarını analiz etmek için kolayda örneklem yöntemini kullanabilir. Örnekleme yapılırken okuldaki öğretmenlerle iletişime geçmek kolay olduğundan, öğretmenler bu gruptan seçilebilir (Karataş, 2015). Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve kıdemleri titizlikle belgelenmiştir. Örneklemin detayları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

No	Cinsiyet	Yaş grubu	Medeni durum	Öğrenim durumu	Kıdem	Kıdemi	Okulu
K1	Erkek	41-50	Evli	Lisans	16+	6-10	Ortaokul
K2	Erkek	31-40	Evli	Lisans	11-15	0-5	İlkokul
K3	Erkek	41-50	Evli	Yüksek Lisans	11-15	0-5	Ortaokul
K4	Erkek	31-40	Evli	Yüksek Lisans	16+	0-5	İlkokul
K5	Erkek	51+	Evli	Lisans	16+	0-5	Lise
K6	Kadın	41-50	Evli	Yüksek Lisans	16+	0-5	İlkokul
K7	Kadın	41-50	Evli	Lisans	16+	6-10	Ortaokul
K8	Erkek	51+	Bekar	Lisans	16+	0-5	Ortaokul
K9	Kadın	31-40	Bekar	Lisans	11-15	0-5	Okulöncesi
K10	Kadın	31-40	Evli	Lisans	11-15	0-5	Okulöncesi
K11	Kadın	20-30	Bekar	Lisans	6-10	0-5	İlkokul
K12	Erkek	41-50	Evli	Yüksek Lisans	16+	0-5	Lise
K13	Erkek	31-40	Evli	Lisans	11-15	6-10	İlkokul

Tablo 1'de verilen katılımcıların profili incelendiğinde, cinsiyet bakımından çalışmada 5 kadın 8 erkek öğretmen olduğu görülmüştür. Yaş grupları bakımından çalışmada 20-30 yaş grubundan 1, 31-40 yaş grubundan 5, 41-50 yaş grubundan 5, 51 ve üzeri yaş grubundan 2 öğretmen yer almıştır. Medeni durumları bakımından ise çalışmaya katılanların 3'ü bekar ve 10'u evlidir. Öğrenim durumları incelendiğinde ise katılımcıların 4'ü yüksek lisans, 9'u ise lisans mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Mesleki kıdem süreleri bakımından çalışmaya 6-10 yıl kıdeme sahip 1, 11-15 yıl kıdeme sahip 5, 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip 7 öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerin buldukları okuldaki çalışma süreleri bakımından araştırmaya katılan 6-10 yıl hizmeti bulunan 3, 0-5 yıl hizmeti bulunan 10 öğretmen

bulunmaktadır. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul kademesi bakımından ise 2 okulöncesi, 5 ilkököl, 4 ortaokul ve 2 lise öğretmeni çalışmada yer almıştır.

Veri Toplama Aracı

Verileri toplamak için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunu oluşturmak için ilgili literatürün kapsamlı bir incelemesinin ardından açık uçlu sorular oluşturulmuştur. Görüşme formu, mesleklerinde otorite olan üç uzmana görüşlerini bildirmeleri için gönderilmiş ve ilgili testler yapılarak bazı geri bildirimler sağlanmıştır. Bu geri bildirimler görüşme formunun oluşturulmasında kullanılmıştır. Katılımcılar görüşme öncesinde telefonla aranmış ve çalışma hakkında kısa bir açıklama yapılmıştır. Ayrıca, görüşme formunun çalıştıkları okullarda kendilerine uygun bir zamanda gönüllü olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Görüşmeler 25 dakika sürmüş, katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlar kaydedilmiş, kendilerine okunmuş ve ardından teyit edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacılar veri toplamak için çevrimiçi bir görüşme formu kullanmışlardır. Araştırma görüşmesi yaklaşık 25 dakika sürmüştür. Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için, görüşme öncesinde katılımcılarla samimi bir diyalog kurulmuştur. Katılımcılar da görüşlerini paylaşma özgürlüğüne sahip olmuştur. Doğrulanabilirliği garanti altına almak için, görüşmeler katılımcıların söyledikleri gibi kaydedilmiş ve daha sonra yazıya dökülmüştür. Kapsamlı bir açıklama yapılması aktarılabilirliği sağlamıştır. Görüşme formundaki ham veriler, veri analizi için tercih edilen içerik analizi yaklaşımı kullanılarak metodik bir şekilde düzenlenmiştir. Katılımcıların her bir görüşme sorusuna verdikleri yanıtlar çeşitli sayfalara aktarılmıştır. Her bir katılımcının aynı soruya verdiği yanıtlar derlenmiştir. Kodlama ve ana temalar kullanılarak toplanan materyal düzenlenmiş ve incelenmiştir. Veriler arasındaki ilişkiler analiz edilerek belirli çıkarımlarda bulunulabilir ve bunlar daha sonra önceden belirlenmiş temalar doğrultusunda düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

BULGULAR

e-okul kullanımında ortaya çıkan problemler hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesine yönelik olarak yapılan araştırmada, araştırmaya katılan öğretmenlerden elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve analizi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin tema ve kodlara aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

e-Okul Uygulamasına Giriş Yaparken Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemler

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen “e-Okul uygulamasına giriş yaparken yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: e-Okul Uygulamasına Giriş Yaparken Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemlere İlişkin Temalar ve Görüşler

Temalar	Görüşler	f
Sisteme Girişte Problem Yaşayanların Görüşleri	Yoğunluk olan zamanlarda; ders notu girişlerinde, dönem sonlarında, yıl sonu işlemleri sürecinde, bursluluk ve LGS tercih dönemlerinde sistem yavaş çalışmakta ya da kilitlenmekte, işlem yapmakta zorluk yaşanmaktadır	8
	İş ve işlemlerin yoğun olduğu zamanlarda uygulamanın ağır çalışması ve kesintiye uğraması işleri yavaşlatıyor	1
	Sistemin her ne kadar güvenlik amacıyla da olsa kısa bir süre kullanılmayınca çabucak kapanması, sık sık en baştan sisteme giriş yapmayı gerektiriyor, kullanıcı açısından bu durum kullanım kolaylığı sunmuyor	1
	Zaman zaman kullanıcı adı ve şifre doğru girilmesine rağmen sistemin sayfayı açmaması nedeniyle kullanıcıların sorunun şifreden kaynaklı olduğunu düşünerek tekrardan şifre almaya çalışmakta, bu durum zaman kaybına yol açmaktadır	1
Problem Yaşamayanlar	Genellikle problem yaşamıyorum	6

Tablo 2 incelendiğinde e-Okul uygulamasına giriş yaparken katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcıların görüşlerinin; problem yaşayanların görüşleri (f=11) sisteme girişte problem yaşamayanlar (f=6) olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Sisteme girişte problem yaşayanların görüşleri teması altında yer alan, e-Okul uygulamasına giriş yaparken katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin görüşlerin; yoğunluk olan zamanlarda ders notu girişlerinde, dönem sonlarında, yıl sonu işlemleri sürecinde, bursluluk ve LGS tercih dönemlerinde sistemin yavaş çalıştığı ya da kilitlendiği, işlem yapmakta zorluk yaşandığı; iş ve işlemlerin yoğun olduğu zamanlarda uygulamanın ağır çalışması ve kesintiye uğramasının işleri yavaşlattığı; sistemin güvenlik amacıyla da olsa kısa bir süre kullanılmayınca çabucak kapanmasının, sık sık sisteme yeniden giriş yapmayı gerektirdiği, kullanıcı açısından bu durumun kullanım kolaylığı sunmadığı; zaman zaman kullanıcı adı ve şifresinin doğru girilmesine rağmen sistemin sayfayı açmaması nedeniyle kullanıcıların sorunun şifreden kaynaklı olduğunu düşünerek tekrardan şifre almaya çalıştığı ve bu durumun da zaman kaybına yol açtığı şeklinde sıralandığı görülmektedir. Buna göre katılımcıların e-Okul uygulamasına giriş yaparken yaşamış oldukları problemlerin en başında; yoğunluk olan zamanlarda ders notu girişlerinde, dönem sonlarında, yıl sonu işlemleri sürecinde, bursluluk

ve LGS tercih dönemlerinde sistemin yavaş çalışması ya da kilitlenmesi, işlem yapmakta zorluk yaşanması (f=8) olduğu anlaşılmaktadır. Sisteme girişte problem yaşayanların görüşleri teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“...Ancak bazen yoğunluk olabiliyor. Yoğunluk olduğu zaman da e okul uygulamasına giriş sıkıntıları gerçekleşebiliyor.” (K1)

“Bazen sistemsel hatalarla karışabiliyoruz. Özellikle karne haftaları sisteme girmek çok zor oluyor.” (K2)

“Dönem sonlarında ve iş yoğunluğu oldu günlerde hata veriyor.” (K3)

“Genellikle yıl sonu işlemleri sürecinde serverlerin yetersiz kalması nedeniyle yoğunluk yaşanmaktadır. Bu süreçte sorunlar yaşıyoruz.” (K4)

“İş ve işlemlerin yoğun olduğu zamanlarda uygulamanın ağır çalışması ve kesintiye uğraması işleri yavaşlatmaktadır.” (K5)

“Eğitim-Öğretim Yılı başında ve sonunda, ders notu girişlerinde, Bursluluk ve LGS tercih dönemlerinde sistem kilitlenmekte, işlem yapmakta zorluk yaşamaktayız.” (K8)

“Özellikle dönem sonlarında yoğun giriş yapılan zamanlarda sisteme girişlerde yavaşlık veya sistemin atması söz konusu olabiliyor. MEBBİS üzerinden e-okula girişlerde e-okul sistemine aktarırken yine sistem yavaş ilerleyebiliyor ya da bazen sistem atıyor. Sistem her ne kadar güvenlik amacıyla olsa da kısa bir süre kullanmayınca çabucak kapanıyor, bu da sık sık en baştan sisteme giriş yapmayı gerekiyor. Kullanıcı açısından bu durum kullanım kolaylığı sunmuyor bence.” (K9)

“Zaman zaman kullanıcı adı ve şifre doğru girilmesine rağmen sistem sayfayı açmamaktadır. Bu nedenle çoğu zaman şifreden kaynaklı olduğunu düşünüp şifremi tekrardan almaya çalışmaktayım. Bu durumda zaman kaybına neden olabilmektedir. Bir de gelişim raporlarını yazdığımız zamanlarda sisteme girerken bazen zor olabilmektedir.” (K10)

“Yeni fikirler üreterek, yeni bir adım atmak, yeni başlangıçlar yaratabilme isteğidir.” (K1)

Sisteme girişte problem yaşamayanların görüşleri teması altında, genellikle problem yaşamıyorum şeklinde (f=6) adet görüş bildirildiği incelenmiş olup sisteme girişte problem yaşamayan katılımcıların görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Giriş yaparken genellikle problem yaşamıyorum...” (K1)

“Genelde sorun yaşamıyorum.” (K6)

“Uygulamaya girişte bir problem yaşamıyorum. Telefon şifremi hatırladığı için sıkıntısız girebiliyorum.” (K7)

“Herhangi bir sıkıntı yaşamıyorum.” (K11)

“Genel olarak sıkıntı yaşamıyorum.” (K12)

“E-okul ile ilgili girişlerde herhangi bir problem yaşamıyorum.” (K13)

e-Okul Uygulamasını Kullanırken Menüler ve Modüller Üzerinde Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemler

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere yöneltilen “e-Okul uygulamasını kullanırken menüler ve modüller üzerindeki yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcı öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: e-Okul Uygulamasını Kullanırken Menüler ve Modüller Üzerinde Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemlere İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Görüşler	f
Menüler ve Modüller Üzerinde Yaşanan Problemler	Bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olabiliyor, geçişler kullanışlı hale getirilebilir	2
	e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde komutlar yeterli değil (Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşu bulunmuyor Sistemde ENTER tuşu kullanılmıyor)	2
	E-okul sisteminde gelişim raporlarını yazarken süre kısıtlaması olduğu için yazılan bilgiler kaydedilmediğinde tekrardan yazmak zorunda kalabiliyoruz	1
	İYEP modülünde bazen kaydetmeme sorunu yaşıyorum	1
	Menü ve modüllerin raporlar kısmında çok sıkıntı yaşıyorum, istediğim raporu istediğim menü ve modüllerin adı altında bulamıyorum	1
	Okul modülleri bazen karışabiliyor, örneğin öğrenci işlemleri ile kurum işlemleri	1
	Raporlamalar daha açık, erişilebilir olmalı	1
	Sistemde donmalar yaşanmakta, aşırı yüklenmeler sebebiyle sık sık sistem hataları vermektedir	1
	Sistemde ENTER tuşunun kullanılmaması bir eksiklik	1
	Toplu bilgiye ihtiyaç olduğunda toplu çıktı vermiyor, bilgileri tek tek almak zorunda kalıyoruz	1
Menüler ve Modüller Üzerinde Problem Yaşamayanlar	Genel anlamda sistem kullanışlı, menü ve modülleri kullanırken problem yaşamıyorum	2
	Genel itibarıyla çok problem yaşamıyorum.	2
	Menüler ve modüller son derece kullanışlı şeklindedir.	1

Tablo 3 incelendiğinde e-Okul uygulamasını kullanırken menüler ve modüller üzerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşlerinin; menüler ve modüller üzerinde yaşanan problemler (f=11) menüler ve modüller üzerinde problem yaşamayanlar (f=5) olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Menüler ve modüller üzerinde yaşanan problemler teması altında; bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olduğu, bu nedenle geçişlerin kullanışlı hale getirilebileceği; e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde komutların yeterli olmadığı (Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşunun bulunmadığı, sistemde ENTER tuşunun kullanılmadığı); e-Okul sisteminde gelişim raporlarını yazarken süre kısıtlaması olduğu için yazılan bilgiler kaydedilmediğinde katılımcıların tekrardan yazmak zorunda kalabildiği; İYEP modülünde bazen kaydetmeme sorunu yaşadığı; menü ve modüllerin raporlar kısmında çok sıkıntı yaşadığı, istenilen raporun istenilen menü ve modüllerin adı altında bulunamadığı; okul modüllerinin bazen karışabildiği (örneğin öğrenci işlemleri ile kurum işlemleri); raporlamaların daha açık ve erişilebilir olması gerektiği; sistemde donmalar yaşandığı, aşırı yüklenmeler sebebiyle sık sık sistem hataları verdiği; toplu bilgiye ihtiyaç olduğunda toplu çıktı vermediği, bilgilerin tek tek alınmak zorunda kalındığı şeklinde 9 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre katılımcıların sistemin menüler ve modülleri üzerinde yaşamış oldukları problemlerin başında; bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olması, bu nedenle geçişlerin kullanışlı hale getirilebileceği (f=2); e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde komutların yeterli olmadığı (Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşunun bulunmadığı, sistemde ENTER tuşunun kullanılmadığı) (f=2) hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Menüler ve modüller üzerinde yaşanan problemler teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olabiliyor.” (K1)

“İYEP modülünde bazen kaydetmeme sorunu yaşıyorum.” (K2)

“Toplu bilgiye ihtiyaç olduğunda toplu çıktı vermiyor. Bilgileri tek tek almak zorunda kalıyoruz.” (K3)

“e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde yeteri kadar komutlar bulunmamaktadır. Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşu bulunmamakta bazı modüllerde...” (K5)

“Okul modülleri bazen karışabiliyor. Bu karışıklık, aradığımız menüye ilk girişte bazen deneme yanılma yöntemi ile bulmamıza neden olabiliyor. Öğrenci işlemleri ile kurum işlemleri bazen karışıyor. (Renk kullanılabilir.)” (K6)

“Raporlamalar daha açık bir şekilde olmalı, tecrübesi olmayan bir kullanıcı tarafından bile erişilebilir olmalı.” (K8)

“Menüler ve modüllere geçişler kullanım kolaylığı açısından daha etkin bir kullanım kolaylığı sunabilir. Modüller ve menüler arası geçişler çok kötü değil ama özellikle hız açısından daha iyi olabilir diye düşünüyorum.” (K9)

“e-okul sisteminde gelişim raporları yazarken 10 dk süre kısıtlaması olduğu için zaman zaman yazılan bilgiler kaydedilmediğinde tekrardan yazmak zorunda kalmaktayız. Sistemde donmalar yaşanmaktadır. Bu sebeple yapılan işlemlerde aksaklıklar oluşabilmektedir. Aşırı yüklenmeler sebebiyle sık sık sistem hataları vermektedir.” (K10)

“...Ancak ENTER tuşunun kullanılmaması eksiklik olarak belirtilebilir.” (K11)

“Menüler ve modüller için detayına göre çok güzel bir şekilde düzenlenmiş olduğu halde menü ve modüllerin raporlar kısmında sorunlar yaşamaktayım. İstediğim raporu istediğim menü ve modüllerin adı altında bulamıyorum bu anlamda çok sıkıntı yaşıyorum.” (K12)

Menüler ve modüller üzerinde problem yaşamayanlar teması altında; genel anlamda sistemin kullanışlı olduğu, menü ve modüller kullanılırken problem yaşanmadığı ya da genel itibarıyla çok problem yaşanmadığı, menüler ve modüllerin son derece kullanışlı şekilde düzenlendiği şeklinde 3 adet görüş sıralanmıştır. Menüler ve modüller üzerinde problem yaşamayanlar teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Çok fazla da sıkıntı yaşamıyorum.” (K1)

“Genel itibarıyla çok problem yaşamıyorum.” (K4)

“İnternette ya da bağlantıda bir problem yoksa yani uygulama yavaş çalışmıyorsa menü ve modülleri kullanırken bir problem yaşamıyorum.” (K7)

“Genel anlamda sistem kullanışlı.” (K11)

“Menüler ve modüller son derece kullanışlı şekildedir.” (K13)

e-Okul Uygulamasını Kullanırken Sistem Hızı ve Güncelliği Konusunda Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemler

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere üçüncü sırada yöneltilen “e-Okul uygulamasını kullanırken sistem hızı ve güncelliği konusunda yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: e-Okul Uygulamasını Kullanırken Sistem Hızı ve Güncelliği Konusunda Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemlere Dair Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Sistem Hızı ve Güncelliği Konusunda Yaşanan Problemler	Girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistem az ya da çok yavaşlıyor	8
	Fiber altyapısı olmayan bölgelerde sistem çok yavaşlıyor	2
	Sistem hızı çoğu zaman düşük ve yetersiz	2
	e-okul, eğitime dahil olduğu zamandan eğitiminin sona erdiği zamana değin çocuğun gelişimine dair (öğrencilerin geçmiş yıllara ait ders ve davranış notları, karne görüşleri, rehberlik servisi notları vb.) verilerin düzenli ve objektif bir şekilde işlendiği ve eğitimin tüm paydaşlarına sunulduğu bir platform olmalı	2
	Güncelleme çok az oluyor, sistem güncellenmeli	2
	Modüller güncellenirken eğitimin bütün kademelerine eşit davranılmalı	1
	Okulun bulunduğu ilçe, il ve ülke genelindeki istatistikler sunulmalı	1
	Otomatik kaydetme ve geri bildirim mutlaka olmalı	1
	Sistem üzerinden velilere bilgi notu gönderilebilmeli, e-okul üzerinden veli ile iletişim kurulabilmeli	1
	Veli ve öğrenci hizmetine sunulan yazılı ortalamaları öğretmenlerce de görüntülenebilmeli	1
	Yoğunluk olan zamanlarda bile ihtiyaca cevap verecek şekilde sistemin hızı artırılmalı	1
Problem Yaşamayanlar	Genellikle problem yaşamıyorum	1
	Olabildiğince hızlı ve güncel olduğunu düşünüyorum (Sene sonu karne dönemleri dışında)	1

Tablo 4 incelendiğinde e-Okul uygulamasını kullanırken sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşlerinin; sistem hızı ve güncelliği konusunda yaşanan problemler (f=22) sistem hızı ve güncelliği konusunda problem yaşamayanlar (f=2) olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemler teması altında; girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistemin az ya da çok yavaşladığı; fiber altyapısı olmayan bölgelerde sistemin çok yavaş çalıştığı; sistem hızının çoğu zaman düşük ve yetersiz olduğu; e-okulun, eğitime dahil olduğu zamandan eğitiminin sona erdiği zamana değin çocuğun gelişimine dair (öğrencilerin geçmiş yıllara ait ders ve davranış notları, karne görüşleri, rehberlik servisi notları vb.) verilerin düzenli ve objektif bir şekilde işlendiği ve eğitimin tüm paydaşlarına sunulduğu bir platform olması gerektiği; güncellemenin çok az olduğu, sistemin güncellenmesi gerektiği; modüller güncellenirken eğitimin bütün kademelerine eşit davranılması; okulun bulunduğu ilçe, il ve ülke genelindeki istatistiklerin sunulması gerektiği; otomatik kaydetme ve geri bildirim mutlaka olması gerektiği; sistem üzerinden velilere bilgi notu gönderilebilmesi ve e-okul üzerinden veli ile iletişim kurulabilmesi; veli ve öğrenci hizmetine sunulan yazılı ortalamalarının öğretmenler için de görüntülenebilir olması; yoğunluk olan zamanlarda bile ihtiyaca cevap verecek şekilde sistemin hızının artırılması şeklinde 11 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemlerin başında; girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistemin az ya da çok yavaşladığı (f=8); fiber altyapısı olmayan bölgelerde sistemin çok yavaş çalıştığı (f=2); sistem hızının çoğu zaman düşük ve yetersiz olduğu (f=2); e-okulun, eğitime dahil olduğu zamandan eğitiminin sona erdiği zamana değin çocuğun gelişimine dair (öğrencilerin geçmiş yıllara ait ders ve davranış notları, karne görüşleri, rehberlik servisi notları vb.) verilerin düzenli ve objektif bir şekilde işlendiği ve eğitimin tüm paydaşlarına sunulduğu bir platform olması gerektiği (f=2); güncellemenin çok az olduğu ve sistemin güncellenmesi gerektiği (f=2)

hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemler teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Yoğunluk olduğu zamanlarda sistem yavaşlayabiliyor.” (K1)

“Sistem yoğunluk olduğunda çok yavaşlıyor.” (K2)

“Bazen sistem çok yavaşlıyor. Güncelleme çok az oluyor.” (K3)

“Bahsettiğim server yetersizliği nedeniyle zaman zaman yavaş çalışmaktadır.” (K4)

“Fiber alt yapısı olmayan bölgelerde sistem çok yavaş çalışıyor.” (K5)

“Otomatik kaydetme ve geri bildirim mutlaka olmalı. Güncellik konusunda bunu söyleyebilirim. Güncellenmeli.” (K6)

“Sistem hızını yetersiz buluyorum. Daha hızlı bir dolaşım kullanımı daha kaliteli hale getirecektir. Güncelliği konusunda öğrencilerin geçmiş yıllara ait not ve davranış notu, karne görüşlerini, rehberlik servisi notlarını görmek isterdim. Ayrıca veli ve öğrenci hizmetine sunulan yazılı ortalamalarını öğretmenler için de görüntülenebilir olmalı. Velilere bilgi notu ya da durum bilgilendirilmesi yapılacak modüller olmalı, veli ile iletişim e-okul üzerinden sağlanabilir hale getirilmeli. Okulun-kurumun bulunduğu ilçe, il ve ülke genelindeki istatistikleri sunulmalı.” (K7)

“Sistem en yoğun zamanlarda bile kapasite artırılarak hızı geliştirilebilmeli.” (K8)

“Uygulama kullanırken özellikle yoğun kullanılan zaman dilimlerinde sistem sık sık atabiliyor, hızı çok yavaş olabiliyor bu da özellikle dönem sonlarında örneğin okul öncesi gelişim raporlarını idareye zamanında iletme açısından biz öğretmenleri strese sokabiliyor. Bazen gece geç saatlerde sisteme girmeyi tercih ediyorum sırf bu yüzden. Sistem her zaman diliminde hızlı ve sorunsuz olmalı bence.

Sistemin güncelliği konusunda ise sistem öğretmenliğe başladığım yıldan bu yana ufak tefek içerik ya da biçimsel değişiklikler hariç büyük bir değişikliğe uğramamıştır. Bu aslında bir yandan kullanıcılara kullanım kolaylığı sunsa da bence e- okul sistemi çok daha geniş, eğitimcilere öğrencilerin gelişimini sistematik bir çerçevede işleyebilecekleri bir alan sağlayabilir. Mesela okul öncesinden liseye kadar çocuğun gelişimiyle ilgili her türlü değerlendirme çalışmaları sisteme değerlendirme çerçeveleri göz önünde bulundurularak objektif bir şekilde işlenebilmeli yani sistem bunu öğretmene sunabilmeli, kademeler arasında çocuğun gelişimine dair bilgilere ilgili eğitimciler ulaşabilmeli. Çocuğun süreç içinde nasıl bir gelişim gösterdiğini somut kanutlarla ilgili paydaşlarla paylaşılacak bir alan sağlamalı. Yani e-Okul çocuğun gelişiminin düzenli, objektif ve sistematik işlendiği, eğitime dahil olduğu zamandan itibaren eğitimin sona erdiği zaman arasında çocuğun gelişimine dair somut ve sistematik verileri çocuğun eğitime dahil olan tüm paydaşlara sunan bir platform olmalı diye düşünüyorum.” (K9)

“Sistem hızı çoğu zaman düşük oluyor. Modüller güncellenirken eğitimin bütün kademelerine eşit davranılması gerekmektedir.” (K10)

“Fiber alt yapısı olmayan okullarda sıkıntı yaşanmaktadır. Bu tür alt yapı sorunu çözülmeyen okullarda sistem çok yavaş çalışmakta ve aksaklık yaşanmaktadır. Sisteme girişlerinin yoğun olduğu dönem sonu, yıl sonu işlemlerinde sıkıntılar yaşanmaktadır.” (K12)

“Sistem hızı özellikle karne dönemlerinde yavaşlama göstermektedir. Bu noktada gerekli altyapı çalışmaları tamamlanmalıdır.” (K13)

Sistem hızı ve güncelliği konusunda problem yaşamayan katılımcıların görüşleri teması altında; genellikle problem yaşamıyorum, olabildiğince hızlı ve güncel olduğunu düşünüyorum (Sene sonu karne dönemleri dışında) şeklinde 2 adet görüş sıralanmıştır. Sistem hızı ve güncelliği konusunda problem yaşamayan katılımcıların görüşleri teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Genellikle problem yaşamıyorum. e-Okul üzerinde yapmış olduğum işlemleri kısa aralıklarla kaydedersen sistem hızı ve güncelliği ile herhangi bir sıkıntı olmuyor.” (K1)

“Olabildiğince hızlı ve güncel olduğunu düşünüyorum. Sene sonu karne dönemleri dışında.” (K11)

e-Okul Uygulamasını Kullanırken Ders İşlemlerinde Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemler

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan ve öğretmenlere üçüncü sırada yöneltilen “e-Okul uygulamasını kullanırken ders işlemlerinde yaşamış olduğunuz problemler nelerdir?”

şeklindeki açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: e-Okul Uygulamasını Kullanırken Ders İşlemlerinde Katılımcıların Yaşamış Olduğu Problemlere Dair Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Ders işlemlerinde yaşanan problemler	Dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme giriş zor olmaktadır	2
	Okul öncesi öğretmeni olarak sadece öğrenci devamsızlıklarını girebiliyoruz ve dönem sonlarında gelişim raporlarını yazabiliyoruz, bu anlamda okul öncesi kademesi için yeterli değil	2
	En büyük sıkıntı not girişinde, süre aşımından dolayı kaydetmiyor ve bütün emek boşa gidebiliyor	1
	e-Okul işlemlerinde tek tek hikâye kitabı ve öğrenci girişi yapılması öğretmenleri zorlamaktadır	1
	Geçmiş döneme ait sadece kurum yöneticisi tarafından düzenlenebilecek bilgilerin öğretmen tarafından düzenlenebilir olması gerekmektedir	1
	Not giriş kısmı çok karmaşık, menüler yeniden düzenlenmeli	1
	Sistem yavaşladığında zaman kaybına neden oluyor	1
Problem yok	Ders işlemlerinde herhangi bir problem yaşamıyorum	5
	Not işlemlerini zamanında girdiğim için herhangi bir problem yaşamıyorum	1

Tablo 5 incelendiğinde e-Okul uygulamasını kullanırken ders işlemlerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşlerinin; ders işlemlerinde yaşanan problemler (f=9) ve problem yok teması (f=6) olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Ders işlemlerinde yaşanan problemler teması altında; dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme girişin zor olduğu; okul öncesi öğretmenlerinin sadece öğrenci devamsızlıklarını girebildikleri ve dönem sonlarında gelişim raporları yazabildikleri, bu anlamda okul öncesi kademesi için sistemin yeterli olmadığı; en büyük sıkıntının not girişinde yaşandığı, süre aşımından dolayı sistem kayıt yapmadığında bütün emeklerin boşa gidebildiği; e-okul işlemlerinde tek tek hikâye kitabı ve öğrenci girişi yapılmasının öğretmenleri zorladığı; geçmiş döneme ait sadece kurum yöneticisi tarafından düzenlenebilecek bilgilerin öğretmen tarafından düzenlenebilir olması gerektiği; not giriş kısmının çok karmaşık olduğu, menülerin yeniden düzenlenmesi gerektiği; sistem yavaşladığında zaman kaybına neden olduğu şeklinde 7 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre ders işlemlerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlerin başında; dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme girişin zor olması (f=2); okul öncesi öğretmenlerinin sadece öğrenci devamsızlıklarını girebildikleri ve dönem sonlarında gelişim raporları yazabildikleri, bu anlamda okul öncesi kademesi için sistemin yeterli olmadığı (f=2) hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Ders işlemlerinde yaşanan problemler teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Sistem hızında kesinti olduğunda zaman kaybına neden oluyor.” (K3)

“En büyük sıkıntım not girişi. Süre aşımından dolayı kaydetmeyebiliyor ve bütün emek boşa gidebiliyor. Yine not giriş kısmı çok karmaşık. Menüler düzenlenmeli bence. Karne görüşü yazarken Word belgelerinde olduğu gibi punto, renk, yazı stili seçilebilmeli.” (K6)

“Geçmiş döneme ait güncellenemeyen ve sadece kurum yöneticisi tarafından düzenlenebilecek bilgilerin öğretmen tarafından düzenlenebilir hale getirilmesi gerekmektedir. Ayrıca dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme giriş çok zor olmakta, sistemin hızının her yoğunluğu kaldırabilecek hızda olması gerekmektedir.” (K7)

“Sene başı ve yılsonu ders işlemlerinde sisteme girmekte zorlanmaktayım. Yukarıda da ifade ettiğim gibi sistemin kapasitesi artırılmalı ve sürekli güncellenmeli.” (K8)

“Bir okul öncesi öğretmeni olarak e-okul sisteminin ders işlemlerine dair bizlere fazla bir alan sağladığını düşünmüyorum. Sadece öğrenci devamsızlıklarını girebiliyoruz ve dönem sonlarında gelişim raporlarını yazabiliyoruz. Bu anlamda e-okul okul öncesi kademesi için yeterli değil bence.” (K9)

“Okul öncesinde e-okul sisteminde derslerimize dair çok fazla bir şey giremiyoruz sadece yılda iki defa yazdığımız gelişim raporlarını sisteme girebiliyoruz. Onda da karakter sınırlaması var ve yazarken olmamasına rağmen sitem başında veya sonunda boşluk var deyip yazdığımızı kaydederken sıkıntı yaşatmaktadır.” (K10)

“e-Okul işlemlerinde özellikle hikâye kitabı bölümü biz öğretmenleri zorlayıcı bir şekildedir. Tek tek hikâye kitabı girişi yapılması ve tek tek öğrenci girişi yapılması zorlayıcı bir uygulama halindedir. Bu noktada gerekli düzenlemeler biz öğretmenleri rahatlatacaktır.” (K13)

Ders işlemlerinde problem yok teması altında; ders işlemlerinde herhangi bir problem yaşamıyorum ve not işlemlerini zamanında girdiğim için herhangi bir problem yaşamıyorum şeklinde 2 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre problem yok teması altında; ders işlemlerinde herhangi bir problem yaşanmadığı (f=5) görüşünün daha çok vurgulandığı, bir katılımcının not işlemlerini zamanında yaptığı için herhangi bir problem yaşamadığını ifade ettiği anlaşılmaktadır. Ders işlemlerinde problemler yok teması altında yer alan katılımcı görüşleri aşağıya çıkartılmıştır:

“Not işlemlerini zamanında girdiğim için herhangi bir problem yaşamıyorum. Mesela sınav tarihlerini 1 hafta önceden giriyorum. Sınav notlarını da sınavı yaptığım zamandan başlamak itibarıyla 2 hafta süre içinde girişini yapıyorum. Bundan ötürü, dönem sonuna doğru, yoğunluk yaşandığı zamanlar not işlemlerini bitirmiş oluyorum.” (K1)

“Ders işlemlerinde herhangi bir sorun yaşamadım.” (K2)

“Herhangi bir problem yaşamıyorum. Ancak öğretmenlerimiz not giriş süreçlerinde sistemin atması nedeniyle problemler yaşıyor.” (K4)

“Herhangi bir problemle karşılaşmadım.” (K5)

“Herhangi bir problem yaşamadım.” (K11)

“Ders işlemleri ile ilgili sıkıntı yaşanmamakta olup, bu tür bir sıkıntının yaşanması ancak sistemin alt yapısından kaynaklanabilir.” (K12)

SONUÇ

e-Okul kullanımında ortaya çıkan problemler hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada; e-Okul uygulamasına giriş yaparken katılımcıların yaşamış oldukları problemler, e-Okul uygulamasını kullanırken menüler ve modüller üzerinde katılımcıların yaşamış oldukları problemler, e-Okul uygulamasını kullanırken sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış oldukları problemler ve e-Okul uygulamasını kullanırken ders işlemlerinde katılımcıların yaşamış oldukları problemlerin neler olduğuna ilişkin soruların cevapları aranmış ve katılımcıların görüşlerinden elde edilen verilerin analiz ve değerlendirilmesi sonucunda aşağıda belirtilen bulgulara ulaşılmıştır:

Araştırma sonuçlarına göre; e-Okul uygulamasına giriş yaparken katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcıların görüşleri; problem yaşayanların görüşleri (f=11) sisteme girişte problem yaşamayanların görüşleri (f=6) olmak üzere iki tema altında toplanmıştır. Katılımcı öğretmenlerin sisteme girişte yaşadıkları problemler; ders notu girişleri, dönem sonları, yıl sonu işlemleri, bursluluk ve LGS tercih dönemleri gibi yoğunluk olan zamanlarda sistemin yavaş çalıştığı ya da kilitlendiği, işlem yapmakta zorluk yaşandığı; iş ve işlemlerin yoğun olduğu zamanlarda uygulamanın ağır çalışması ve kesintiye uğramasının işleri yavaşlattığı; sistemin güvenlik amacıyla da olsa kısa bir süre kullanılmayınca çabucak kapanmasının, sık sık sisteme yeniden giriş yapmayı gerektirdiği, kullanıcı açısından bu durumun kullanım kolaylığı sunmadığı; zaman zaman kullanıcı adı ve şifresinin doğru girilmesine rağmen sistemin sayfayı açmaması nedeniyle kullanıcıların sorunun şifreden kaynaklı olduğunu düşünerek tekrardan şifre almaya çalıştığı ve bu durumun da zaman kaybına yol açtığı şeklinde sıralanmaktadır. Buna göre katılımcıların e-Okul uygulamasına giriş yaparken yaşamış oldukları problemlerin en başında; ders notu girişleri, dönem sonları, yıl sonu işlemleri, bursluluk ve LGS tercih dönemleri gibi yoğunluk olan zamanlarda sistemin yavaş çalışması ya da kilitlenmesi, işlem yapmakta zorluk yaşanması (f=8) olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmada yer alan katılımcılardan bazıları da sisteme girişte genellikle problem yaşamadıklarını (f=6) bildirmişlerdir.

Araştırma sonuçlarına göre; e-Okul uygulamasını kullanırken menüler ve modüller üzerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşleri; menüler ve modüller üzerinde yaşanan problemler (f=11) menüler ve modüller üzerinde problem yaşamayanlar (f=5) olmak üzere iki tema altında toplanmıştır. Menüler ve modüller üzerinde yaşanan problemler teması altında; bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olduğu, bu nedenle geçişlerin kullanışlı hale getirilebileceği; e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde komutların yeterli olmadığı (Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşunun bulunmadığı, sistemde ENTER tuşunun kullanılmadığı); e-Okul sisteminde gelişim raporlarını yazarken süre kısıtlaması olduğu için yazılan bilgiler kaydedilmediğinde katılımcıların tekrardan yazmak zorunda kalabildiği; İYEP modülünde bazen kaydetmeme sorunu yaşandığı; menü ve modüllerin raporlar kısmında çok sıkıntı yaşandığı, istenilen raporun istenilen menü ve modüllerin adı altında bulunamadığı; okul modüllerinin bazen karışabildiği (örneğin öğrenci işlemleri ile kurum işlemleri); raporlamaların daha açık ve erişilebilir olması gerektiği; sistemde donmalar yaşandığı, aşırı yüklenmeler sebebiyle sık sık sistem hataları verdiği; toplu bilgiye ihtiyaç olduğunda toplu çıktı vermediği, bilgilerin tek tek alınmak zorunda kaldığı şeklinde 9 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre katılımcıların sistemin menüler ve modülleri üzerinde yaşamış oldukları problemlerin başında; bazen menüler ve modüller arasında geçiş yaparken gecikmeler olması, bu nedenle geçişlerin kullanışlı hale getirilebileceği (f=2); e-Okul uygulamasında menü ve modüllerde komutların yeterli olmadığı (Örneğin hata yapıldığında geri alma tuşunun bulunmadığı, sistemde ENTER tuşunun kullanılmadığı) (f=2) hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Menüler ve modüller üzerinde problem yaşamayanlar teması altında ise; genel anlamda sistemin kullanışlı olduğu, menü ve modüller kullanılırken problem yaşanmadığı ya da genel itibarıyla çok problem yaşanmadığı, menüler ve modüllerin son derece kullanışlı şekilde düzenlendiği şeklinde üç adet görüş sıralanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; e-Okul uygulamasını kullanırken sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşleri; sistem hızı ve güncelliği konusunda yaşanan problemler (f=22) sistem hızı ve güncelliği konusunda problem yaşamayanlar (f=2) olmak üzere iki tema altında toplanmıştır. Sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemler teması altında; girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistemin az ya da çok yavaşladığı; fiber altyapısı olmayan bölgelerde sistemin çok yavaş çalıştığı; sistem hızının çoğu zaman düşük ve yetersiz olduğu; e-okulun, eğitime dahil olduğu zamandan eğitiminin sona erdiği zamana değin çocuğun gelişimine dair (öğrencilerin geçmiş yıllara ait ders ve davranış notları, karne görüşleri, rehberlik servisi notları vb.) verilerin düzenli ve objektif bir şekilde işlendiği ve eğitimin tüm paydaşlarına sunulduğu bir platform olması gerektiği; güncelleme çok az olduğu, sistemin güncellenmesi gerektiği; modüller güncellenirken eğitimin bütün kademelerine eşit davranılması; okulun bulunduğu ilçe, il ve ülke genelindeki istatistiklerin sunulması gerektiği; otomatik kaydetme ve geri bildirim mutlaka olması gerektiği; sistem üzerinden velilere bilgi notu gönderilebilmesi ve e-okul üzerinden veli ile iletişim kurulabilmesi; veli ve öğrenci hizmetine sunulan yazılı ortalamalarının öğretmenler için de görüntülenebilir olması; yoğunluk olan zamanlarda bile ihtiyaca cevap verecek şekilde sistemin hızının artırılması şeklinde 11 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre sistem hızı ve güncelliği konusunda katılımcıların yaşamış olduğu problemlerin başında; girişlerin yoğun olduğu dönemlerde sistemin az ya da çok yavaşladığı (f=8); fiber altyapısı olmayan bölgelerde sistemin çok yavaş çalıştığı (f=2); sistem hızının çoğu zaman düşük ve yetersiz olduğu (f=2); e-okulun, eğitime dahil olduğu zamandan eğitiminin sona erdiği zamana değin çocuğun gelişimine dair (öğrencilerin geçmiş yıllara ait ders ve davranış notları, karne görüşleri, rehberlik servisi notları vb.) verilerin düzenli ve objektif bir şekilde işlendiği ve eğitimin tüm paydaşlarına sunulduğu bir platform olması gerektiği (f=2); güncelleme çok az olduğu ve sistemin güncellenmesi gerektiği (f=2) hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Sistem hızı ve güncelliği konusunda problem yaşamayan katılımcıların görüşleri teması altında; genellikle problem yaşamıyorum, olabildiğince hızlı ve güncel olduğumu düşünüyorum (Sene sonu karne dönemleri dışında) şeklinde 2 adet görüş sıralanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; e-Okul uygulamasını kullanırken ders işlemlerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlere ilişkin katılımcı görüşleri de ders işlemlerinde yaşanan problemler (f=9) ve problem yok teması (f=6) olmak üzere iki tema altında toplanmıştır. Ders işlemlerinde yaşanan problemler teması altında; dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme girişin zor olduğu; okul öncesi öğretmenlerinin sadece öğrenci devamsızlıklarını girebildikleri ve dönem sonlarında gelişim raporları yazabildikleri, bu anlamda okul öncesi kademesi için sistemin yeterli olmadığı; en büyük sıkıntının not girişinde yaşandığı, süre aşımından dolayı sistem kayıt yapmadığında bütün emeklerin boşa gidebildiği; e-okul işlemlerinde tek tek hikâye kitabı ve öğrenci girişi yapılmasının öğretmenleri zorladığı; geçmiş döneme ait sadece kurum yöneticisi tarafından düzenlenebilecek bilgilerin öğretmen tarafından düzenlenebilir olması gerektiği; not giriş kısmının çok karmaşık olduğu, menülerin yeniden düzenlenmesi gerektiği; sistem yavaşladığında zaman kaybına neden olduğu şeklinde 7 adet görüş sıralanmıştır. Buna göre ders işlemlerinde katılımcıların yaşamış olduğu problemlerin başında; dönem sonu gibi yoğunluğun arttığı zamanlarda sisteme girişin zor olması (f=2); okul öncesi öğretmenlerinin sadece öğrenci devamsızlıklarını girebildikleri ve dönem sonlarında gelişim raporları yazabildikleri, bu anlamda okul öncesi kademesi için sistemin yeterli olmadığı (f=2) hususlarının yer aldığı anlaşılmaktadır. Ders işlemlerinde problem yok teması altında; ders işlemlerinde herhangi bir problem yaşamıyorum ve not işlemlerini zamanında girdiğim için herhangi bir problem yaşamıyorum şeklinde iki adet görüş sıralanmıştır. Buna göre problem yok teması altında ders işlemlerinde herhangi bir problem yaşanmadığı (f=5) görüşünün daha çok vurgulandığı, bir katılımcının not işlemlerini zamanında yaptığı için herhangi bir problem yaşamadığını ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Öneriler

e-Okul kullanımında ortaya çıkan problemler hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmada katılımcı öğretmenlere yöneltilen soruların yanıtlanmasından elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve analizi sonucunda aşağıda belirtilen öneriler geliştirilmiştir:

Ders notu girişleri, dönem sonları, yıl sonu işlemleri, bursluluk ve LGS tercih dönemleri gibi yoğunluk yaşanan zamanlarda sistemin yavaş çalışması ya da kilitlenmesi ve bu durumdan kaynaklanan zaman kayıplarının önlenmesi için sistemin güçlendirilmesi ve hızlandırılması ve yine sistemin yavaş çalışmasına neden olan altyapısı yetersiz bölgelerde internet altyapısının güçlendirilmesi,

Menüler ve modüller arasında geçişlerin gecikmelere neden olmayacak şekilde kolaylaştırılması, menü ve modüllerdeki komutların gözden geçirilerek daha yeterli hale getirilmesi, örneğin hata yapıldığında geri alma ve ENTER tuşunun kullanılmasına imkân tanınması,

Uzun yıllardır ufak değişiklikler dışında aynı şekilde kullanıldığı ve güncellenmediği eleştirileri ve sistemle ilgili öneriler dikkate alınarak sistemin kullanıcıların istekleri ve önerileri, günün ihtiyaçları doğrultusunda gerek arayüz gerekse muhteva ve veriler açısından yenilenmesi gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aydoğan, N. (2011). İlköğretimde idareci ve öğretmenlerin e-okul sistemini kullanım alışkanlıklarının incelenmesi: Kocaeli örneği, Master's thesis, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Bağlıbel, M., Samancıoğlu, M., & Summak, M. S. (2010). Okul Yöneticileri Tarafından E-Okul Uygulamasının Genişletilmiş Teknoloji Kabul Modeline Göre Değerlendirilmesi/Assessment Of E-Okul Application By School Managers Using Extended Technology Acceptance Model. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 331-348.
- Bodmann, S. M., & Robinson, D. H. (2004). Speed And Performance Differences Among Computer Based And Paper-Pencil Tests. *Educational Computing Research*, 51-60.
- Christensen, R., & Knezek, G. (2001). Instruments For Assessing The Impact Of Technology In Education. *Evaluation And Assessment In Educational Information Technology*, 5-25.
- Doğu, Z. (2012). Ortaöğretim Kurumları Paydaşlarının E-Okul Eğitim Yöntemi Bilgi Sisteminin İşleyiş Sürecine İlişkin Görüşleri/The Perceptions Of Secondary School Stake Holders On E-Okul Education Management Information System Process (Doctoral Dissertation)
- Erdoğan, Ç., Aydın, İ., Uğur, A., & Demirkasımoğlu, N. (2014). Türkiye’de E-Okul Yönetim Bilgi Sisteminin İlköğretim Okulu Müdür Yardımcılarının Görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 113-132.
- İbil, H. (2012). E-Okul Sistemi Uygulaması Hakkında Okul Yöneticilerinin Görüşleri (Doctoral Dissertation, Deü Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Krejcie, R. M., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size For Research Activities. *Educational And Psychological Measurement*, 607-610.
- Mutlu Bayraktar, D. (2017). E-Okul Yönetim Bilgi Sisteminin Kullanılabilirliğinin Göz İzleme Yöntemi İle Değerlendirilmesi. *Itobiad: Journal Of The Human & Social Science Researches*, 6(5).
- Nelson, K. J. (2008). *Teaching In Dijital Age: Using The Internet To Increase Student Engagement And Understanding*. California: Corwin Press Yayınları.
- Northcote, M. (2002). Online Assessment: Friend, Foe Or Fix. *British Journal Of Educational Technology*, 623-625
- Reynolds, C. R., Livingston, R. B., & Willson, V. (2009). *Measurement And Assessment In Education*. Boston: Pearson Education Inc
- Salem, J.A. (2003). e-Government Evaluation: A Framework And Case Study”, *Government Information Quarterly*, Volume 20, Number 4, Elsevier Publishing
- Sax, G. (1997). *Principles Of Educational And Psychological Measurement And Evaluation*. Phoenix: Wadsworth Publishing
- Varlık, S., & Günbayı, İ. (2020). E-Okul Sistemi Uygulamasının Etkililiği: Meta Analiz Çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(34), 573-590.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin.